

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय

स्वास्थ्य सेवा विभाग

इपिडिमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखा

टेकु, काठमाडौं

फोन नं: ०१-४२५५७९६
फ्याक्स: ०१-४२६२२६८
Email: ewarsedcd@gmail.com
Website: edcd.gov.np
पचली, टेकु,
काठमाडौं, नेपाल

पत्र संख्या : २०७४/०७५

च.न

मिति : २०७४/१०/०७

जानकारी सम्बन्धमा

हालसालै जाजरकोट, सोलुखुम्बु र कालिकोट जिल्लामा भाईरल ज्वरो लगायत अन्य रोगका कारण मृत्यु भएको भनी विभिन्न सञ्चार माध्यमहरूमा आएको समाचारका सम्बन्धमा प्रकोप व्यवस्थापनका लागि जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय जाजरकोट/सोलुखुम्बु/कालिकोट र यस महाशाखाबाट गरिएका कार्यहरूको विवरण तपशिल बमोजिम छ।

जिल्ला : कालिकोट

जिल्ला अस्पताल कालिकोटमा उपचार गराउन ल्याइएको दत्त वि.क.को ९ महिनाको छोरोको अति कडा निमोनियाबाट मृत्यु भएको। त्यसपछि जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, कालिकोटका स्थानीय स्वास्थ्यकर्मीको टोलीले मृत्यु भएको स्थान खाडाचक्र न.पा. वडा नं. ४ मा बुझ्दा १५० देखि २०० जना सोही लक्षण भएका विरामीहरू रहेको जानकारी प्राप्त। सो सूचना प्राप्त हुनासाथ जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, कालिकोटका प्रमुख सहितको स्वास्थ्यकर्मी प्रभावित स्थलतर्फ गई खोजपताल गर्दा प्राप्त भएको विवरण निम्नानुसार रहेको छ।

१. ५० वटा घरभेट गरेको मध्ये रुघाखोकीको विरामीको संख्या १०० देखि १५० जना रहेको।
२. मिति २०७४/०९/३० गते २० दिनको बच्चा (गोवि वि.क. को छोरा) उपचारार्थ बाहिर लैजाने क्रममा दैलेखको गुराँसेमा मृत्यु भएको।
३. मिति २०७४/१०/०४ गते जिल्ला अस्पताल, कालिकोटमा कडा निमोनियाको कारण ९ महिनाको बालक (दत्त वि.क.को छोरा) को मृत्यु भएको। उक्त बच्चा १० दिन अघि देखि विरामी भएको र स्थानीय मेडिकलमा समेत उपचार गरेको।
४. मिति २०७४/१०/०४ गते ७१ वर्षीय बुढा पाण्डेको पुरानो दम रोग बल्किन गई (acute accerbatation of COPD) को कारण घरैमा मृत्यु भएको।

जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, कालिकोटले संचालन गरेको गतिविधिहरू :

- स्थानीय एफ.एम. मार्फत मौसमी रुघाखोकी तथा ज्वरोबाट बच्ने उपायहरू बारे मिति २०७४/०९/२५ गतेदेखि प्रसारण गर्दै गरेको।
- सबै स्थानीय तहमा स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई कुनै पनि विदा तथा काजमा नपठाउन पत्राचार गरिएको।
- हरेक दिन बेलुकाको ५:०० बजेदेखि ६:०० बजेसम्म अन्य स्थानमा फैलिएको मौसमी रुघाखोकीको अवस्थाबारे जिल्ला स्वास्थ्य प्रमुख तथा फोकल पर्सनलाई जानकारी गराउन स्थानीय तहका स्वास्थ्य संयोजकहरूलाई निर्देशन गरिएको।

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय

स्वास्थ्य सेवा विभाग
इपिडिमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखा
टेकु, काठमाडौं

फोन नं: ०१-४२५५७९६
फ्याक्स: ०१-४२६२२६८
Email: ewarsedcd@gmail.com
Website: edcd.gov.np
पचली, टेकु,
काठमाण्डौं, नेपाल

पत्र संख्या : २०७४/०७५

च.न

- स्थानीय तह तथा जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयको समन्वयमा पलाता गा.पा, पचाल भरना गा.पा., नरहरिनाथ गा.पा. तथा शान्तत्रिवेणी गा.पा. को प्रभावित क्षेत्रमा हरेक घरघुरीमा स्वास्थ्यकर्मी गई उपचार गरेको तथा त्यस क्षेत्रमा सो कारण हालसम्म कसैको मृत्यु नभएको ।
- जिल्ला स्वास्थ्यको स्टोरमा मौसमी रुघाखोकीको नियन्त्रणको लागि पर्याप्त मात्रामा औषधी रहेको । नपुग औषधी र अन्य सामान इपिडिमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखासंग माग गरेको ।
- मिति २०७४/१०/०६ गते जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, कालिकोटबाट डा.कौशर अली तथा डा. नहकुल शाही सहितको टोली प्रभावित स्थलतर्फ रोग नियन्त्रण तथा आवश्यक व्यवस्थापन गर्न परिचालित भईसकेको ।
- मध्यपश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय स्वास्थ्य निर्देशनालय, सुर्खेतबाट प्रभावित जिल्लाको आवश्यक निगरानी भईरहेको ।

जिल्ला : सोलुखुम्बु

सोलुखुम्बु जिल्लाको महाकुलुङ्ग गाउँपालिका अर्न्तगत पेलवाङ्ग भन्ने ठाउँमा मिति २०७४/०९/३० गतेदेखि Influenza Like Illness (ILI)का विरामीहरूको संख्या बढेको भन्ने समाचारका सम्बन्धमा प्रकोप व्यवस्थापनको लागि जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, सोलुखुम्बु र यस इपिडिमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखाले गरेका कार्यहरू :

- मिति २०७४/०९/३० गते महाकुलुङ्ग गाउँपालिका अर्न्तगत पेलवाङ्गमा भाइरल ज्वरो देखा परेको, स्थानीय विद्यालयका शिक्षकद्वारा जि.स्वा.का. सोलुखुम्बुलाई जानकारी गराएको ।
- समाचार प्राप्त हुनासाथ मिति २०७४/०९/३० गते स्थानीय स्वास्थ्य चौकीबाट र मिति २०७४/१०/०१ गते सोताङ्ग प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रबाट चिकित्सक सहितको टोली नियन्त्रणको लागि परिचालन भई रोग नियन्त्रण तथा आवश्यक व्यवस्थापन गरि टोली फिर्ता भएको ।
- सो स्वास्थ्यकर्मीको टोलीले मिति २०७४/१०/०१ गते देखि हाल मिति २०७४/१०/०६ गतेसम्म ५०४ जना Influenza Like Illness (ILI) का विरामीहरूको उपचार गरेको ।
- मिति २०७४/१०/०१ गते ७५ वर्षीय दमको महिला विरामीको उपचार गर्न लाने क्रममा वाटोमा नै मृत्यु भएको ।
- मिति २०७४/१०/०३ गते यस महाशाखा बाट Viral Transport Media (VTM), Tamiflu र आवश्यक औषधिहरू जि.स्वा.का.सोलुखुम्बुका RRT फोकल पर्सन कुमार के.सी. माफत प्रभावित स्थलमा पठाइएको ।
- सो VTM प्रयोग गरि १६ वटा Throat Swab नमूना संकलन गरि आवश्यक परीक्षणको लागि राष्ट्रिय जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, टेकु ल्याइएको र भोलीसम्म रिपोर्ट पाइने अपेक्षा गरिएको ।
- स्वास्थ्यकर्मीको टोली प्रभावित स्थलमा पुगेपछि थप मृत्यु नभएको ।
- प्रकोप व्यवस्थापनको लागि आवश्यक पर्ने औषधी मौज्दातमा रहेको । माग भई आएमा तुरुन्त उपलब्ध गराइने ।

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य सेवा विभाग
इपिडिमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखा
टेकु, काठमाडौं

फोन नं: ०१-४२५५७९६
फ्याक्स: ०१-४२६२२६८
Email: ewarsedcd@gmail.com
Website: edcd.gov.np
पचली, टेकु,
काठमाण्डौं, नेपाल

पत्र संख्या : २०७४/०७५
च.न

- Influenza Like Illness (ILI) बाट बच्ने उपायहरूबारेमा स्थानीय राई भाषाका साथै स्वास्थ्यकर्मीहरू, विभिन्न माध्यमबाट स्वास्थ्य शिक्षाका सन्देश तथा सूचनाहरू प्रवाह भइरहेको ।
- पूर्वाञ्चल क्षेत्रीय स्वास्थ्य निर्देशनालय, धनकुटाबाट प्रभावित जिल्लाको आवश्यक निगरानी गरिरहेको ।
- यस महाशाखा प्रभावित जिल्लासंग निरन्तर सम्पर्कमा रहिरहेको ।

जिल्ला : जाजरकोट

१. मिति २०७४।०९।१७ गते जुनी चाँदे गा.पा.-१,२ र ५ मझकोट, र छेडागाड न.पा.मा भाइरल ज्वरोको प्रकोप देखा परेको वडा अध्यक्ष राम बहादुर वि.क.द्वारा २०७४।०९।२० गते जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, जाजरकोटलाई जानकारी गराएको ।

२. जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, जाजरकोटका RRT Focal Person कृष्ण बहादुर खत्रीको नेतृत्वमा प्रभावित गा.पा.मा आवश्यक औषधि सहित मिति २०७४।०९।२१ गते स्वास्थ्यकर्मीको टोली नियन्त्रणको लागि परिचालन गरिएको ।

३. यस वर्ष विगतको भन्दा बढी चिसो भएको कारणले विरामीको संख्या गत साल भन्दा बढी देखिएको कुरा परिचालित स्वास्थ्यकर्मीको टोली र स्थानीय स्वास्थ्यकर्मीबाट जानकारी प्राप्त ।

४. मिति २०७४।०९।०५ गते देखि २०७४।१०।०६ गते सम्म २ जनाको रुघाखोकीबाट मृत्यु भएको । मृत्यु हुने २ जना मध्ये जुनी चाँदे गा.पा. २ बस्ने ५५ वर्षिय महिलाको मिति २०७४।०९।१९ र जुनी चाँदे गा.पा. ३ बस्ने ५९ वर्षिय पुरुषको मिति २०७४।०९।३० गते मृत्यु भएको ।

५. उपचारमा संलग्न चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीको टोलीहरूले मिति २०७४।०९।२२ गतेदेखि मिति २०७४।१०।०६ गतेसम्म विभिन्न उमेर समूहका १८४५ जना विरामीहरूको उपचार गरेको । ती मध्ये अन्य रोगका विरामीहरू पनि रहेका ।

६. मृत्यु पछि संकलन गरिने विवरण (Verbal Autopsy) को रिपोर्ट अनुसार अन्य मृत्युहरू मौसमी रुघाखोकीको कारणले नभई अन्य कारणबाट मृत्यु भएको ।

७. प्रभावित स्थानमा स्वास्थ्यकर्मीको ७ वटा टोली बनाई प्रकोप व्यवस्थापन कार्य गरेको ।

८. प्रकोप नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन गर्न जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय, जाजरकोट, मध्यपश्चिमाञ्चल क्षेत्रीय स्वास्थ्य निर्देशनालय, सुर्खेत, नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, कर्णाली स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, विश्व स्वास्थ्य संगठन-नेपाल, गैर सरकारी संस्था, इपिडिमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखाले सहयोग पुऱ्याएको ।

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय

स्वास्थ्य सेवा विभाग

इपिडिमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखा

टेकु, काठमाडौं

फोन नं: ०१-४२५५७९६
फ्याक्स: ०१-४२६२२६८
Email: ewarseded@gmail.com
Website: eded.gov.np
पचली, टेकु,
काठमाडौं, नेपाल

पत्र संख्या : २०७४/०७५

च.न

९.मिति २०७४।०९।३० गते स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट रोग तथा वस्तुस्थितिको स्थलगत अध्ययन तथा भईरहेको कार्यहरूको अनुगमन गरेको । स्वास्थ्य सचिव डा. पुष्पा चौधरीको नेतृत्वमा विशेषज्ञ र पूर्व गृह तथा स्वास्थ्य मन्त्री श्री शक्ति बहादुर वस्नेत सहितको स्वास्थ्य सेवा विभागका महानिर्देशक, यस इपिडिमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखाका निर्देशक, सञ्चारकर्मीहरूको टोलीले महामारीको लागि आवश्यक औषधी तथा अन्य चिसोवाट बचनको लागि चाहिने कम्बल सहितका आवश्यक सामग्रीहरू नेपाली सेनाको हेलिकप्टरबाट प्रभावित स्थलतर्फ जानुभएको । प्रभावित वडाका निर्वाचित वडाअध्यक्षहरूका अनुसार सामान्य रुघाखोकीको प्रकोप रहेता पनि सञ्चारमाध्यमहरूमा आए जस्तो "भयावह" स्थिति नरहेको सार्वजनिक रूपमै जानकारी ।

१०. प्रभावित विरामीहरूको ७ वटा Throat Swab संकलन गरि राष्ट्रिय जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला, टेकुमा ल्याई परीक्षण गर्दा ७ वटा मध्ये ३ वटामा Influenza A/H3 positive देखिएको । यो मौसमी रुघाखोकीको कम खतरनाक प्रजाति भएको ।

११. रोग नियन्त्रणका लागि रुघाखोकी र ज्वरोवाट बच्ने उपाय वारेमा स्वास्थ्यकर्मीबाट स्वास्थ्य शिक्षाका सन्देश तथा सूचनाहरू प्रवाह गरिएको ।

१२. प्रकोप व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पर्ने औषधि यस महाशाखा र क्षेत्रीय मेडिकल स्टोरबाट माग भए अनुसार प्रभावित स्थलमा पठाइएको ।

१३. जिल्लाबाट प्राप्त रिपोर्ट अनुसार हाल प्रभावित स्थलहरूमा रोग नियन्त्रणमा आई स्थिति सामान्य रहेको ।

डा. भीम आचार्य
निर्देशक